

Prædiken til 7. søndag efter trinitatis

Matt. 10, 24-31

Det er blevet sommer i Danmark. Og det er varmt. Mange af os nyder det i fulde drag, mens andre glæder sig til temperaturen atter falder. Vi, der nyder varmen, ja vi ved, at det gælder om at suge solens stråler til sig nu, så der er lagret rigeligt med vitaminer til resten af året, for sommeren varer kun så kort. Årstiderne skifter – og vi, som lever her i det høje Nord, vi må klæde os af og på efter vejret og omstille os til årstidernes vekslen mellem varme og kulde.

”For alt, hvad der sker under himlen, er der et tidspunkt”. Sådan siger Prædikereren om det vilkår, mennesket er sat i verden på. Og det er et vilkår, der står i foranderlighedens og omskiftelighe-dens fortegn.

Selvom meteorologerne kan forudsige, hvordan vejret vil blive i morgen, så kan de ikke ændre vejret efter, hvad vi foretrækker. Vejret og naturen følger andre love og er uafhængigt af menneskers. Vi må opmærksomt indrette os herefter. Eller som Prædikereren siger, så må vi ’lægge os verdens gang på sinde’. Ikke kun når vejret skifter, men også når tilværelsen eller sindets tilstand skifter. De to størrelser hænger tit sammen. Det påvirker humøret og sindet, når vores hverdag ændrer sig, og omvendt så påvirker

vores sindstil-stand også vores hverdag. Er vi i sorg, kan verden forekomme at være (som) en falmet kulisser og et tomt ekko af noget, som var, men som ikke er mere. Men er man omvendt glad og ved godt mod, så er verden stor og fuld af muligheder, der bare venter på at blive valgt til.

På den måde opfører livet sig som et kalejdoskop, hvor mønster og farve hele tiden skifter. Som vi lærer fra naturen, så bliver det ikke sommer, uden at det forud har været vinter. Uanset hvor meget vi *kun* ønsker at være glade, så vil fortvivlelsen og bekymringens plager før eller siden bide os i hælen. Det er det, Kingo fremhæver, når han digter, at ”medgang og modgang hinanden tilråbe, solskin og skyer de følges og ad”.

Det kan ride os som en mare, at vi ikke kan holde modgangen fra døren. Mennesker føler ofte, at livet helt mister sin værdi, når modgangen er dominerende. Det glædesløse bliver forbundet med det værdiløse. Vi spørger, *hvorfor* vi skal rammes af plager og sorger? Med tanke på Løgstrup kan et modspørgsmål heroverfor stilles: Hvorfor rammes vi af glæde og medgang? Hvorfor er livet så fantastisk og smukt?

Det er en lignende erkendelse, der kommer

til udtryk i Det gamle Testamente, hvor Job, der har mistet alt, hvad han ejer inklusive sin familie, træder frem for Gud og råber: ”Herren gav, Herren tog, Herrens navn være lovet!” Havde der ikke forud været noget godt, havde der ikke været noget at miste. Og havde der ikke været noget at miste, havde der ikke efterfølgende været erkendelse af, at noget var godt! I sin ordlyd er det råt og barskt.

Men det er som sagt menneskets uovervindelige vilkår, at det er sat ind i en verdensorden, der veksler mellem at føles god eller mindre god. Det er ofte, når spørgsmålet om ”hvorfors?” stilles, at vi begynder at tænke. ”Hvorfor sker dette, godt eller ondt, for netop mig?” Og eftersom mennesker sjældent stiller spørgsmålstejn ved livet, når det går godt (ud fra en misforstået illusion om, at det alene er mennesket forundt at skulle have det godt), ja, så må det være i *modgangen*, at mennesket tænker allerbedst! I *modgangen* tænker mennesket mere end nogensinde *over livets uretfærdighed*. Og man kan tilføje, at alt andet ville være overfladisk. Man kan endda sige, at et overfladisk liv ikke er acceptabelt i en verden, hvor mennesker dør.

Modgangen og lidelsen river meget ned under sin hærgen, men rejser også positivt en *tænkende søgen* i mennesket. Mennesket kan sjældent forblive i oplevelsen og tilstanden af f.eks. sorg. Der vil før eller siden indtræde en bevægelse eller en forandring. Situationen er både eksistentiel og intellektuel. Det er i *modgangen*, der spørges til, hvad det er for en tilværelse, hvor vi lever på de her smertelige betingelser?

Og for at vende tilbage til årstidernes skiften, så er det jo ikke bare mennesket, der oplever forandring og død. Sommer bliver til vinter – og planter visner, og regnbuen er flygtig og væk, inden vi når at se bort.

Det er *øjeblikket, inden alt forsvinder*, som religionerne beskæftiger sig med. For i *øjeblikket* inden alt forsvinder – i *dét øjeblik* er alt *til*. Glæde er således udskudt sorg, og liv er udskudt død.

Det, der til alle tider har undret mennesket er, hvorfor livet overhovedet er til? Hvorfor tager tilintetgørelsen ikke bare glæden og livet med det samme? Hvad er det, der f.eks. udskyder døden, så længe vi og vores kære er i live?

Vi ved jo godt, at vi ikke selv har magt til at holde os i live. Medicinalindustrien gør, hvad den kan, men kun som en forlængelse og en udskydelse af det uundgåelige! Men hvad er det så, der holder tilintetgørelsen på afstand?

Det er her, gudsforholdet finder sin betingelse. I en spørgen og en søgen efter det, der forekommer at være uden for menneskets egen magt og mulighed. Hvem eller hvad kan magte, hvad vi ikke selv kan?

Ja, det kan ikke være andet end det, som Løgstrup kalder for, ”magten til at være til i det, som er til – og så længe som det er til!” Det er den magt, der i kristendommen tydes og bekendes som *magten til at få, til at være og holde i live*, og som også er magten i alle opretholdelsesgaverne, nemlig Gud Fader, den almægtige, himmelens og jordens skaber.

At naturen og mennesker overhovedet får mulighed for at være til og for at opleve bå-

de glæde og kærlighed – det kunne *tyde på*, at den magt, der opretholder ”det hele” ikke finder sin skabning ligegyldig. Det er naturligvis en tydning til tro! En tro på en magt, der holder mennesker *til* – holder os *til* i livet på trods af *modgang*; en magt der i kristendommen bliver til Ham, for hvem vi ikke er uvedkommende.

Verden er ikke et mere håbløst sted, fordi det er vinter. Mennesket er kristeligt tydet ikke mindre værdifuldt og menneskets liv ikke værdiløst, når *modgangen* sætter sit sejl. Gud under den mindste skabning at være til. *Du* er mere værd end mange spurve!

Lidelsen og *modgangen* – og i sidste ende tilintetgørelsen, døden – kan ikke holdes fra døren. Det hører med til livet. Sådan er det, og sådan holder det aldrig op med at være.

Og meningen med menneskers liv må kristeligt være, at vi *på trods* af denne grumme viden og vished skal turde holde af og lide med de andre eller føle medlidenhed. Fordi vi selv – på trods af alt – er elsket fra højeste sted. Det er at leve i *øjeblikket*, inden alt forsvinder.

Alting har sin tid. En tid til at fødes, en tid til at dø. Evangeliet opfordrer os til at leve i *øjeblikket* inden døden. Og det er just nu! *Medgang* og *modgang*, det er, uanset hvor lidt vi ønsker det, menneskets ubetingede vilkår. Og spurvenes med. Alle falder vi til jorden. Men ikke uden Gud. For én er gået i forvejen og har lovet os, at hvor han er, der skal også vi være.

I Jesu Kristi navn. Amen.

Marlene Lindsten

Vor Frelses, København

Salmer:

745, 49, 588, 46, 458, 482

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk